

Posudek disertační práce

Ing. Mgr. Tomáš Sadílek: Typologie spotřebitelů na českém trhu potravin označených značkami kvality

Disertační práce je tvořena souborem šesti článků, které jsou doplněny sjednocujícím komentářem a úvodem do problematiky. U pěti článků je doktorand jediným autorem, u jednoho je doktorand spoluautorem.

Autor pečlivě zapracoval všechna doporučení oponenta vznesená při malé obhajobě. Vylepšil formulaci výzkumných cílů, zpreciznil popis sběru primárních dat a techniku výběru respondentů, lépe naformuloval segmentační otázku v dotazníku na finanční příjem domácnosti.

V okamžiku psaní tohoto posudku je jeden článek publikovaný v časopise indexovaném v databázi Scopus, u ostatních autor prohlašuje, že jsou v recenzním řízení.

Je zjevné, že autor se zkoumané problematice věnuje systematicky několik let. Všechny články se logicky vážou ke zkoumanému tématu. Je v nich obsažena jak zevrubná rešerše odborné literatury, tak i výsledky vlastního primárního šetření. Problematiku autor posuzuje z pohledu českého spotřebitele, ale hezky ji dává i do kontextu legislativy Evropské unie. V neposlední řadě je přínosem, že analýzu vlastních primárních dat autor doplňuje i o analýzu sekundárních zdrojů, konkrétně dat z MML-TGI.

Autor formuloval pět cílů práce, které dále rozvedl do osmi specifických výzkumných otázek (SVO). Na všechny výzkumné otázky přináší v závěrečné kapitole sjednocující části práce jasné a srozumitelné odpovědi. Možná jen drobná námitka, že například SVO5: „Jak splňují potraviny označené značkami kvality očekávání zákazníků?“ je formulována poněkud obecně - spíše působí jako obecný výzkumný cíl, nežli jako jedna ze specifických otázek.

Bylo by dobré, kdyby při obhajobě autor blíže vysvětlil, jak pracoval s proměnnou „věk“ při sběru primárních dat. Například v Tabulce 2 autor získané hodnoty k této proměnné analyzuje, ale v dotazníku (Příloha 1) otázka na věk uvedena není. Také by bylo dobré při obhajobě objasnit, proč autor při analýze primárních dat používá jiná věková pásma, než jaká jsou použita v analýze sekundárních dat z databáze MML-TGI.

Autorský komentář si zaslouží také způsob, jakým byly srovnávány segmenty, které byly odkryté na základě vlastních primárních dat a na základě sekundárních dat z MML-TGI. V textu je technika srovnání obou databází zmíněna jen okrajově. Jak moc si výsledky obou výzkumů odpovídají, či jak se naopak od sebe odlišují?

V rámci obhajoby by autor mohl přiblížit, jak v článku „Perception of Food Quality by Consumers- Literature Review“ (příloha 3) přistupoval k výběru rešeršovaných zdrojů. Jsou odborné zdroje nějak vymezeny teritoriálně, sektorově nebo za nějaké časové období?

Jedním z výstupů disertační práce je i provedení segmentace spotřebitelů v oblasti jejich postoje k nákupu potravin. Zde autor prokázal schopnost statistické analýzy dat, realizoval faktorovou i shlukovou analýzu, jejímž prostřednictvím odkryl klientské segmenty. V dotazníku, který autor pro

segmentaci použil (Příloha 1), je použita pětibodová škála – z uvedeného znění dotazníku ale není úplně zřejmé, zda se jednalo o číselnou nebo o slovní škálu. Mohl by autor použití škály stručně okomentovat?

Pokud jde o odkryté klientské segmenty, také zde navrhuji, aby autor při obhajobě blíže pohovořil, jaké konkrétní specifické přístupy navrhuje výrobcům a prodejcům potravin při obsluze a uspokojování zákaznických potřeb spotřebitelů z jednotlivých segmentů.

Určitě bude zajímavé, pokud se autor bude problematice věnovat do budoucna a zaměří se i na skutečnost, jestli značky kvality potravin nabývají na důležitosti ve chvílích, když se v médiích objeví informace o zvýšeném výskytu nekvalitních či závadných potravin na trhu. To spatřuji jako jeden z možných námětů na navazující výzkum.

Práci doporučuji k obhajobě před komisí pro obhajoby disertačních prací a po jejím obhájení doporučuji udělit Ing. Mgr. Tomáši Sadílkovi titul Ph.D.

Otázky k obhajobě:

- 1) Jaký je Váš názor na legislativní zásahy státu do retailového prodeje potravin? Ovlivňuje podle Vás dohled státu nad kvalitou potravin tržní prostředí? Pokud ano, jak?
- 2) Myslíte si, že zvyšující se obliba nákupu potravin přes internet přinese nějaký jiný nebo další aspekt vnímání kvality potravin očima spotřebitelů?

V Praze dne 29. 4. 2019

doc. Mgr. Radek Tahal, Ph.D.